

వార్షిక రామాయణం

అయోధ్యకాండ

60. షష్ఠితమః సర్గః - కౌసల్యాసమాశ్వాసనమ్

|| కౌసల్యాసమాశ్వాసనమ్ ||

తతః భూతోపసృష్టేవ వేపమానా పునః పునః |

ధరణ్యాం గత సత్త్వేవ కౌసల్యా సూతమబ్రవీత్ || 1 ||

నయ మాం యత్ర కాకుత్స్థః సీతా యత్ర చ లక్ష్మణః |

తాన్ వినా క్షణమప్యత్ర జీవితుం నోత్సహే హ్యహమ్ || 2 ||

నివర్తయ రథం శీఘ్రం దండకాన్నయ మామపి |

అథ తాన్నానుగచ్ఛామి గమిష్యామి యమక్షయమ్ || 3 ||

బాష్ప వేగోపహతయా స వాచా సజ్జమానయా |

ఇదమాశ్వాసయన్ దేవీం సూతః ప్రాంజలిరబ్రవీత్ || 4 ||

త్యజ శోకం చ మోహం చ సంభ్రమం దుఃఖజం తథా |

వ్యవధూయ చ సంతాపం వనే వత్స్యతి రాఘవః || 5 ||

లక్ష్మణశ్చాపి రామస్య పాదౌ పరిచరన్ వనే |

ఆరాధయతి ధర్మజ్ఞః పరలోకం జితేంద్రియః || 6 ||

విజనేఽపి వనే సీతా వాసం ప్రాప్య గృహేష్యివ |

విస్రంభం లభతేఽభీతా రామే సంన్యస్తమానసా || 7 ||

నాస్యా దైన్యం కృతం కించిత్ సుసూక్ష్మమపి లక్ష్మతే |

ఉచితేవ ప్రవాసానాం వైదేహీ ప్రతిభాతి మా || 8 ||

నగరోపవనం గత్వా యథా స్మరమతే పురా |

తథైవ రమతే సీతా నిర్జనేషు వనేష్యపి || 9 ||

బాలేవ రమతే సీతా బాలచంద్రనిభాననా |

రామా రామే హృదినాత్తా విజనేఽపి వనే సతీ || 10 ||

తద్గతం హృదయం హ్యస్యాస్తదభీనం చ జీవితమ్ |

అయోధ్యాఽపి భవేత్తస్యాః రామహీనా తథా వనమ్ || 11 ||

పరి పృచ్ఛతి వైదేహీ గ్రామాంశ్చ నగరాణి చ |

గతిం దృష్ట్వా నదీనాం చ పాదపాన్ వివిధానపి || 12 ||

రామం హి లక్ష్మణం వాఽపి పృష్ట్వా జానాతి జానకీ |

అయోధ్యాక్రోశమాత్రే తు విహారమివ సంశ్రితా || 13 ||

వాల్మీకి రామాయణం

అయోధ్యకాండ

60. షష్ఠితమః సర్గః - కౌసల్యాసమాశ్వాసనమ్

ఇదమేవ స్మరామ్యస్యాః సహసైవోపజల్పితమ్ |
కైకేయీసంశ్రితం వాక్యం నేదానీం ప్రతిభాతి మా || 14 ||

ధ్వంసయిత్వా తు తద్వాక్యం ప్రమాదాత్పర్యుపస్థితమ్ |
హ్లాదనం వచనం సూతో దేవ్యా మధురమబ్రవీత్ || 15 ||

అధ్వనా వాత వేగేన సంభ్రమేణాతపేన చ |
న విగచ్ఛతి వైదేహ్యశ్చంద్రాంశు సదృశే ప్రభా || 16 ||

సదృశం శతపత్రస్య పూర్ణ చంద్రోపమ ప్రభమ్ |
వదనం తద్వదాన్యాయాః వైదేహ్య న వికంపతే || 17 ||

అలక్తరసరక్తాభౌ అలక్తరసవర్జితా |
అద్యాపి చరణౌ తస్యాః పద్మకోశసమప్రభా || 18 ||

నూపురోద్ధుప్త హేలేవ ఖేలం గచ్ఛతి భామినీ |
ఇదానీమపి వైదేహీ తద్రాగాన్వస్తభూషణా || 19 ||

గజం వా వీక్ష్య సింహం వా వ్యాఘ్రం వా వనమాశ్రితా |
నాహారయతి సంత్రాసం బాహూ రామస్య సంశ్రితా || 20 ||

న శోచ్యాస్తే న చాత్మానః శోచ్యో నాపి జనాధిపః |
ఇదం హి చరితం లోకే ప్రతిష్ఠాస్యతి శాశ్వతమ్ || 21 ||

విధూయ శోకం పరిహృష్టమానసా మహర్షియాతే పథి సువ్యవస్థితాః |
వనే రతా వన్యఫలాశనాః పితుః శుభాం ప్రతిజ్ఞాం పరిపాలయంతి తే || 22 ||

తథాఽపి సూతేన సుయుక్తవాదినా నివార్యమాణా సుత శోకకర్మితా |
న చైవ దేవీ విరరామ కూజితా త్ప్రియేతి పుత్రేతి చ రాఘవేతి చ || 23 ||

ఇత్యార్ద్రే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే షష్ఠితమః
సర్గః || 60 ||

